

SLAVKOVSKÉ NOVINY

pro město Slavkov a okolí.

8. května 1945. Zvláštní vydání 3— Kč Číslo 10.

Od Sovětského Informbyró.

Z operativní svodky za 6. května 1945.

Vojska II. Běloruské fronty, pokračující v ofenzivě, překročila průliv Stralsundercharnaster a obsadila na ostrově Rügen města Bergen, Harz, Putbus, Sasnitz a 6. května obsadila celý ostrov Rügen. V bojích 5. května zajala vojska fronty 4.660 německých vojáků a důstojníků a ukořístila 24 letadel a 215 polních děl. Mezi zajatci je velitel štětínského mobilisačního okruhu kontreadmirál Hortsmann.

Vojska I. Běloruské fronty, postupující severozápadně a západně města Brandenburg, obsadila místa Zamdau, Wulkau, Klitz, Ferchel, Firitz, Schlagentinn, Plauen, Grosswusterwitz, Kade a Karow. 5. května vojska fronty zajala 17.120 německých vojáků a důstojníků; ukořístila 119 letadel a 235 polních děl.

Vojska IV. Ukrajinské fronty, postupující západně a jihozápadně od Moravské Ostravy, obsadila v bojích města Benisch, Šternberg, Příbor, Nový Jičín, Frenštát, Valašské Meziříčí a Holešov. V bojích za 5. května vojska fronty zajala přes 1.000 německých vojáků a důstojníků.

Vojska II. Ukrajinské fronty obsadila severovýchodně od Brna město Kojetín a místa Fryšták, Martinice a Hulín.

Na jiných úsecích fronty nebylo podstatných změn.

Dne 3. a 4. května letectvo rudého Baltického námořnictva udeřilo na německé loďstvo v Baltickém moři severně od města Swinemünde. Byly potopeny: výcviková loď Schlesien, tonáž 13.600 tun a 5 dopravních lodí s celkovou tonáží 24.500 tun.

Boj o Prahu.

V této stručné reportáži podáváme výseky ze zpráv svobodné pražské rozhlasové stanice o dramatickém boji o Prahu.

Sobota 5. května.

Pražská rozhlasová stanice v rukou Čechoslováků. Vyhlášeno ustavení Národní rady československé v tomto složení: Předseda:

univ. prof. dr. A. Pražák; zástupce předsedy: Smrkovský; členové. za čs. stranu komunistickou dr. Kotrlý, za soc. dem. stranu prof. dr. Machatka, za Nár. socialistickou stranu Kubát, za odborové hnutí odporu kpt. Nechanský, zást. velícího generála partyzánů, za lidovou stranu za zemědělce, generální tajemník Národní rady dr. Václav Vacek.

Tato národní rada československá ujímá se správy veřejných věcí a vlády v Čechách a v zemi Moravskoslezské. Bienert prohlásil, že se vzdává úřadu a dává se v moc Národní rady československé.

Přehled relací:

Německá vojska vyzvána, aby kapitulovala, nestane-li se tak, bude s nimi nakládáno jako s bandity.

23.05 hodin: České velení vydává rozkaz k zastavení palby a setrvání na svých místech; je jednáno s německým velením. Podepsán generál Kutenwascher (?) a kpt. Nechanský.

23.30 hodin: Přednostové zemských nemocnic vyzváni, aby se v zájmu veřejného zdravotnictví ujalo správy německých univerzitních klinik. Mechanici mají se dostavití na opravu leteckých kulometů na vršovickém nádraží.

23.40 hodin: Opakován rozkaz k zastavení palby. Pražští bojovníci jsou součástí regulérní armády a každý musí býti označen trikolorou nebo páskou v národních barvách.

24.00 hodin: Hlášeno v ruském jazyce, aby německé jednotky zastavily marný odpor; bude s nimi nakládáno jako s válečnými zajatci. Totéž hlášeno v jazyce anglickém a francouzském.

Neděle 6. května.

00.05 hodin: Rusky bylo oznámeno, že několik obklíčených německých oddílů v Praze likvidováno. Československá vojska se zmocnila tanků a letadel.

00.25 hodin: Ředitel Českomoravských strojírén a ředitel Škodovky jsou vyzváni, aby volali číslo 321-51.

00.30 hodin: Volá velitelství odborové organizace přičleněné k Národní radě. Předpokládá, že všichni členové spolupracují v Národních výborech. Abecedy rozkazů nebude prozatím použito. Platí jedině rozkaz „Z“. V ostatním jest zachovati poslušnost místním velitelům.

00.35 hodin: Jateční dělníci vyzváni, aby se dostavili do práce a zajistili tak zásobování města.

00.40 hodin: Svaz československého hasičstva nařizuje okamžitou pohotovost všeho členstva, též sanitní služby. Požární bezpečnost v městě musí býti dostatečně zajištěna. Kázeň členstva bezpodmínečně nutná.

V dalších zprávách oznamuje Praha na vlně 415 m a České Budějovice na vlně 219 m: Město je obklíčeno. Tanky a vojsko generála Patona se valí směrem ku Praze. Po celou noc se v Praze bojovalo a větší část města je v rukou Čechoslováků. Oddíly generála

Vlasova, které přešly na naši stranu, bojují západně od Prahy a odzbrojily 10.000 Němců.

6.35 hodin: Československá národní rada dává výzvu k zastavení palby, neboť je jednáno s německým velením o předání veškeré vlády Čech a Moravy do českých rukou. Stejnou výzvu vysílá německé velení. Německé vrchní velitelství v Čechách a na Moravě rozhlasem a letáky vyzývá Pražany, aby nerušili odsuvné pohyby německých vojsk, neboť jinak bude použito proti nim všech moderních válečných prostředků.

7.15 hodin: Výzva německého velení v Čechách a na Moravě, aby nebyly rušeny pohyby vojsk, neboť jen tak může býti obyvatelstvo uchráněno válečných hrůz. Dále oznámeno, že několik nepovolaných živilů zmocnilo se dočasně rozhlasové stanice a štvou Čechy proti německému vojsku. (K tomu poznamenáváme, že hlasatel podezřele zatrhoval). V této době zmocnili se Němci na čas rozhlasové stanice.

7.30 hodin: Československý rozhlas oznamuje, že večer ujednané zastavení palby bylo Němci porušeno. Obyvatelstvo vyzýváno k opatrnosti. Ve stavbě barikád se pokračuje a vše se připravuje k dalšímu boji.

7.40 hodin: Výzva k studenstvu k obsazení vysokých škol.

7.45 hodin: Československá národní rada oznamuje, že vysílá jen na vlně 415, neboť stanice mělnická je dosud v rukou Němců.

7.50 hodin: Československá národní rada hlásí, že K. H. Frank vyzval Československou Národní radu k jednání. Nebude s ním jednáno. Československá národní rada udrží svou moc všemi prostředky a vyzývá občanstvo, aby pokračovalo ve stavbě barikád.

8.25 hodin: Pancéřový vlak, který vyjel proti Praze, byl zajat. Posádka odevzdala zbraně do československých rukou. Máme nyní tři pancéřové vlaky. Ministr Bertsch zajat.

8.45 hodin: Parlamentáři prohlásili, že po dobu jednání nebude z československé strany střídáno. Každé porušení tohoto ujednání Němci ohlaste.

8.55 hodin: První angloamerické tanky projely Plzní a postupují ku Praze. Plzeň obsazena. Výzva: Na ulici patří jen vojáci a ozbrojení jednotlivci musí se bezpodmínečně přihlásiti u vojenských jednotek.

9.25 hodin: Pražský rozhlas volá své technické pracovníky do rozhlasové budovy.

9.35 hodin: Upozornění občanům a vládním orgánům, že jsou v proudu porady o úplném odevzdání moci do československých rukou.

9.38 hodin: Československý rozhlas volá dra. Morávka.

10.08 hodin: Technický personál knihtiskárny a školního nakladatelství včetně kuchaře a hostinského nechť se dostaví do práce.

10.10 hodin: Národní rada vydává příkaz, aby auto p. Jar. Stoklasy a dra. Morávka, kteří jsou parlamentáři a jejichž auto je označeno československou vlajkou, červeným křížem a bílým pra-

porem nebylo zdržováno a parlamentářům poskytnuta veškerá podpora.

- 10.50 hodin: V ruské výzvě k rudé armádě voláno o pomoc, neboť německé přesily se hotoví udeřit na Prahu.
- 11.21 hodin: Přichází hlášení, že pancéřové špice angloamerické jsou v Rakovníku a ve Zdicích. Němci porušili ujednání a oddíly SS vyhodily dva domy na Vinohradech do povětří a řadí se na vinohradském náměstí.
- 11.23 hodin: Československý velitel oznamuje, že dovoz chleba je zdržován. Zásilky chleba jest odbavovati přednostně. Protiletadloví dělostřelci vyzváni, aby se ihned hlásili v reálce v Libni. Američtí hloubkoví letci rozbíjejí německé oddíly na silnici ku Praze.
- 11.27 hodin: Pilná výzva k německým oddílům a oddílům SS, že čsl. parlamentáři J. Stoklasa a dr. Zdeněk Morávek jsou na cestě k vyjednávání a jejich auto označeno československou vlajkou, červeným křížem a bílou vlajkou. Parlamentáři jsou vybaveni osobními legítimacemi.
- 11.32 hodin: Budeme se brániti všemi silami, budeme-li napadeni.
- 11.42 hodin: Od jihu a jihozápadu postupují oddíly generála Vlasova a bojují proti Němcům. Mají německé stejnokroje a československou trikoloru.
- 11.47 hodin: Dr. Rýdl nařizuje, aby se dělnictvo dostavilo ihned do práce a vystřídalo unavené kamarády.
- 11.50 hodin: Přes všechna ujištění a sliby o příměří začali Němci útočit na Prahu. Braňte všichni Prahu. Němci Prahu nedostanou. V několika hodinách dorazí oddíly generála Pattona. Byl vyslán letecký kurýr do hlavního stanu generála Pattona, aby byly poslány na obranu Prahy letecké síly. Parlamentáři, vyslaní k vyjednávání s Němci se ještě nevrátili. Pražané, braňte Prahu, neustupujte.
- 11.55 hodin: Blok domů kolem Černínského paláce byl obsazen oddílem SS a ti udělali z oken kulometná hnízda ve směru na Pohořelec a Keplerovu ulici.
- 12.00 hodin: Vysílána výzva k americkým a anglickým oddílům, že vojsko generála Vlasova je ve směru Beroun a Zbraslav a má stejné stejnokroje jako Němci, bojuje však proti Němcům.
- 12.05 hodin: Varování, aby Němci nebylo zneužito toho, že oddíly generála Vlasova mají na levých rukávech písmena POA.
- 12.08 hodin: Vrchní velitel vyzývá občanstvo, aby tam, kde dosud nebyly odevzdány pancéřové pěsti a protipancéřové zbraně byly ihned odvedeny do příslušného policejního úseku.
- 12.10 hodin: Městská plynárna žádá o vystřídání dělníků.
- 12.12 hodin: Do budovy československého rozhlasu dostavila se pí. Sanfeldová, sestra německého Červeného kříže a promluvila k německý vojákům. Oznamuje, že Praha byla před třemi dny prohlášena nemocničním městem a prosí jménem všech raně-

- ných německých vojáků ležících v Praze a tisíců německých rodin, nacházejících se v Praze, aby zastavili beznadějný boj.
- 12.16 hodin: Pražané, několik málo hodin nás dělí od úplného osvobození. Svobodní vojáci svobodné republiky bojují a vydrží. Prahu ovládáme a uhájíme. Vaši kamarádi se všude dobře drží na svých místech.
- 12.20 hodin: Vysílána nová výzva v anglickém jazyce k oddílům angloamerickým, že oddíly generála Vlasova bojují proti Němcům 10 km jižně od Prahy u Zbraslavě a Berouna.
- 12.42 hodin: Národní výbor hostinských vyzývá své členy, aby kavárny a restaurace vařily polévku, kávu a čaj a tyto pokrmy rozdávaly obráncům města Prahy zdarma.
- 12.45 hodin: Praha upozorňuje v jazyce ruském ruské letectvo na oddíly generála Vlasova, které bojují proti Němcům.
- 12.52 hodin: Důležité hlášení: Vojáci a bojovníci! Spojenečtí hloubkoví letci jsou nad Prahou a podporují Váš boj. Vyjednávání pokračuje, zatím nestřílejte. Kde však se ozve proti Vám výstřel, odpovězte plnou silou, neúprosně a tvrdě. Hájíte čest Žižkovu a Masarykovu před celým světem a dějinami.
- 13.30 hodin: Praha vyzývá rudou armádu o pomoc letadly a tanky, neboť Němci zrádně porušili vyjednávání a napadají Prahu tanky a letadly.
- 12.35 hodin: Tatáž výzva anglicky.
- 13.37 hodin: Němci zradili a nedodrželi vyjednávání o kapitulaci, napadají tanky a letadly se všech stran naše město, prosíme o pomoc.
- 13.43 hodin: Oznamujeme, že česká národní rada pokračuje ve vyjednávání s K. H. Frankem, braňte se a zůstaňte na svých místech.
- 13.57 hodin: Výzva: Bratři spolubojovníci, vytrvejte! Jen vytrvat! Československé tanky zabránily přerезání kábelů rozhlasové stanice. Jsme s Vámi, mluvíme z místa hájeného puškami. Praha je a bude svobodná. Každá minuta přibližuje nás k vítězství. Před chvílí hřměly nad námi kulomety a pancéřové pěsti. Máme i ty nejmodernější zbraně, kterých jsme se zmocnili. Prahu uhájíme. Praha je a zůstane naše.
- 14.05 hodin: Ruské vysílání. Zpráva o zradě Němců a napadení, žádost o pomoc rudé armády.
- 14.10 hodin: Čeští dělníci a Pražané, zůstaňte na svých místech. Neustupujte. Pomoc přichází. Československá armádo, vytrvej, vytrvej!
- 14.18 hodin: Delegace české Národní rady vstupuje do závěrečných jednání. Zachovejte všude klid a pořádek. Národní rada.
- 14.40 hodin: Bratři a sestry, spolubojovníci, československá armádo. Boj nám byl vnucen. Ze všech stran docházejí zprávy o tom, jak statečně se drží československé jednotky na obvodu i uvnitř Prahy. Dostáváme zprávy, že se některé německé jednotky vzdávají a odzbrojují. Věrní sobě v těžké době šesti let utrpení

zůstaneme věrni v několika hodinách těžkého boje. Vytrváme a zvítězíme.

- 14.50 hodin: Ruská a anglická výzva ku pomoci Praze.
- 15.05 hodin: Československý rozhlas zdraví svobodnou Plzeň. Přejali jsme Vaše hlášení, hlaste dále.
- 15.10 hodin: Německý okresní hejtman dostavil se do budovy československého rozhlasu a žádá německá vojska o zastavení palby, aby tak zabránili zbytečnému krveprolévání. Německý herec Hans Krüger žádá Němce o zastavení nesmyslného boje a zachránění tisíců německých uprchlíků v Praze. Byl svědkem případů, kdy Němci s radostí odevzdávají Čechoslovákům zbraně a munici. Žádá, aby zachránili zlatou Prahu také pro Němce.
- 15.30 hodin: Od jihu a jihozápadu postupují ku Praze spolu s Američany oddíly generála Vlasova. Národní výbor vydává hospodářské pokyny pro zásobování bojovníků.
- 15.35 hodin: Voláme Strašnice, víme a vše zařízeno.
- 15.45 hodin: Oznamujeme: Svobodná americká vysílačka v Plzni hlásí, že americké pancéře opustily Plzeň v 8.30 ráno a jedou přímo ku Praze. Státní rada československého průmyslu nařizuje všem cukrovarům, aby chránily cukrovary i zásoby cukru. Postavte v mezích možností ozbrojené strážel! Podepsán pluk. Kašpar. Vojenské velitelství v Praze vysílá hospodářské pokyny. Pověst o otrávené vodě v Praze je pravdě nepodobná, ale neškodí, bude-li obyvatelstvo opatrné.
- 16.30 hodin: Upozorňujeme všechny posluchače, že stanice Liblice jest dosud v rukou Němců a klamnými hlášeními chce způsobiti zmatek. Poslouchajte jedině zprávy stanice 415 m. Národní rada.
- 16.45 hodin: Mělnická a liblická stanice a německé letáky se snaží lživými zprávami vznést zmatek mezi občanstvo. Situace Prahy je dobrá. Jednotky generála Vlasova jsou již v předměstí Prahy. Američané se rychle blíží. Američtí hloubkoví letci bombardují letiště v Ruzini. Vytrvejte! Již jen několik hodin nás dělí od osvobození. Praha je a zůstane svobodná. Vytrvejte na svých místech! Praha je a zůstane československá! Zvítězíme!
- 16.50 hodin: Československá Národní rada v Praze žádá československou vládu v Košicích o pomoc pro boj o Prahu.
- 17.05 hodin: Ministerstvo vnitra žádá ošetřovatelky z povolání i dobrovolné, aby se přihlásily u taj. Modra. Přednostové obvazoven, hlaste potřebu ošetřovatelek. Úřední svaz lékárníků vyzývá lékárníky, aby bojujícím vydávali zdarma obvazový materiál.
- Vysílač „Svobodná Praha“ se odmlčel. — —
- 23.20 hodin: Československý rozhlas z Prahy se opět hlásí: „Spojenecké divise se blíží ku Praze!“
- 24.00 hodin: Československý rozhlas oznamuje, že pomoc přišla a vojska generála Vlasova dorazila do města.

Pondělí 7. května.

6.25 hodin: Štáb generála Vlasova hlásí německy k německým jednotkám výzvu, aby se okamžitě bezpodmínečně vzdaly. Město máme uzavřeno, při neuposlechnutí bude přikročeno k tvrdým akcím. Podepsán štáb generála Vlasova.

Praha hlásí: Angloamerická vojska obsadila Klatovy, Strakonice, Písek, Zbirov, Zdice a Beroun. V prostoru Beroun, Příbram a Rakovník jsou velké spojenecké síly a postupují ku Praze. Rudá armáda obsadila Olomouc a Kroměříž, armády Jeremenkova a Malinovského se spojily.

6.40 hodin: Praha žádá rusky o leteckou pomoc rudé armády a totéž anglicky pro spojence.

6.50 hodin: Praha volá o pomoc spojenecké armády. Němci zahájili právě útok, ostřelují Prahu a útočí letadly. Letecká pomoc nutná, máme málo zbraní. Je třeba zničení proudů německých vojsk, táhnoucích ku Praze.

Upozorňujeme: Vysílač Liblice a Mělník jsou v rukou Němců, nic jim nevěřte! Poslouchejte jen na vlně 415 m a poul. rozhlas.

7.00 hodin: Výzva ke všem vojenským letcům a vojenským mechanikům: hláste se!

7.15 hodin: Němci rozšiřují falešný rozkaz, že mají být odstraněny barikády. Nevěřte! Barikády chraňte!

7.30 hodin: Vojenský velitel v Praze nařizuje, aby pyrotechnici se hlásili v Praze II. a dělostřelci z Holešovic u 21. polic. oddílu. Národní výbor obchodníků nařizuje, aby — když nemohou býti obchody otevřeny — obchodníci sami se starali o plynulé zásobování nejnutnějšími potravinami. Vojenské jednotky odebírají potraviny proti potvrzení.

7.40 hodin: Upozorňujeme: Kdyby stanice 415 se odmlčela, neposlouchejte Praha I. Mělník, jsou v rukou německých.

Škola v Jindřišské ulici rozváží Němcům munici v autech. — Vpředu sedí německý voják a mává vlajkou s červeným křížem, ve voze jsou němečtí vojáci a munice. Palte po nich!

8.00 hodin: Německé jednotky, obkličené Vlasovovými útvary, hromadně se vzdávají.

Hlášení vyslechl a dodal Jan Hrubý, bude-li možno, budou vydány další zprávy.

Londýn 6. května 1945.

Americká vojska po osvobození Plzně postupují ku Praze. Armády maršála Malinovského a generála Jeremenka se brzy spojí u Olomouce. Úplné spojení Československa je otázkou několika dní. Pražané, bojujte, vytrvejte, zvítězíte! Výzva, aby se každý bezpodmínečně podrobil Národní radě až do příchodu vlády Československé republiky.

22.30 hod. Američané zahájili postup do Čech na frontě 250 km a postoupili o 40 km.

7. V. 6.10 hod. Válka pravděpodobně brzy skončí. Když generál Montgomery nepřijal kapitulaci něm. vojsk, bojujících proti rudé

armádě, vyhlásí Dönitz kapitulaci všem třem spojencům. Den vyhlášení míru není daleký.

Ve čtvrtek promluví ministerský předseda Churchill u příležitosti pětiletého vstoupení v úřad ministerského předsedy. Anglický král a královna se vrátili do Londýna.

Proslýchá se, že již došlo ke kapitulaci Němců v Norsku a kurýři odjeli k podpisu kapitulace do Švédska. Jediné hnízdo odporu je v Československu. Ruská vojska obsadila Rujanu. Generál Bor -- bývalý vrchní velitel Varšavy je osvobozen.

Na sociálně postižené darovali: pí. Žofie Paulová 5.000.— Kč, Josef Lípa 300.— Kč. Děkujeme.

Upozorňujeme občanstvo, že podle rozhodnutí místního velitele každý voják rudé armády, který se uchází o ubytování má se vykázati potvrzením velitele města.

Výzva: Z budovy místních škol měšťanské a obecné ve Slavkově u Brna byly odcizeny četné věci. Národní výbor nařizuje všem těm, kdož si něco ze škol odnesli, aby do 24 hodin po publikaci této výzvy vrátili všechno u školníka Al. Kantka. Učiní-li tak, nebude proti ni mvedeno trestní řízení. Ti kdož zcizené věci nevrátí, budou považováni za lupiče národního majetku a podle toho bude s nimi naloženo. Upozorňujeme, že jména těch, kteří neoprávněně vcházeli do školní budovy jsou známa.

Ve smyslu opatření místního velitele rudé armády a místního národního výboru nepřijímají se a nevydávají až na další v platebním styku říšské marky jako platidlo. Definitivní opatření v této věci budou veřejnosti včas oznámena.

Dne 6. května 1945 odpoledne konal se v Nemochovicích, s. o. Bučovice za veliké účasti obyvatelstva místního i ze širokého okolí slavný pohřeb těchto vlastenců-partyzánů:

Timofej Simon, ruské národnosti z Charkova, nar. v r. 1912;

Ivan Ivanovič, ruské národnosti, nar. v r. 1926;

Milan Diasz z Brankovic, nar. 4. 5. 1921 v Brankovicích; padli dne 3. dubna 1945 v 7.45 hod. v boji s Gestapáky v Brankovicích.

Břetislav Schweidler, z Nemochovic, nar. 3. 8. 1924 v Nemochovicích; padl dne 22. dubna 1945 v blízkosti obce Roština, s. o. Zdounky v boji s Gestapáky.

Nad společným hrobem promluvil Jan Čech, farář církve čsl. ve Slavkově u Brna, N. Hanák, učitel z Brankovic a N. Bárta, učitel z Nemochovic. Čest padlým hrdinům!

I. Č.